

37. సూరహ్ అస్-సాఫ్హాత్

سُورَةُ الصَّافَّاتِ

ఈ సూరహ్ మధ్య మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. అస్-సాఫ్హాత్ అంటే పరుసలలో లేక పంక్తులలో నిలబడినవారు. ఈ సూరహ్ ఈ సమూహంలో నాలుగవది. ఇందులో నూహ్, ఇబ్రాహీమ్, మూసా, హారూన్, ఇల్యాస్, లూత్ మరియు యూనుస్ ('అలైహిమ్ స.)లు చెడుతో చేసిన పోరాటం మరియు వారికి లభించిన విజయాలు వివరించబడ్డాయి. ఇందులో 182 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. పరుసగా బారులు తీరి నిలుచున్న వారి (దైవదూతల) సాక్షిగా!
2. మేఘాలను నడిపించే వారి (దైవదూతల) సాక్షిగా!¹
3. ఈ ఉపదేశాన్ని(ఖుర్ఆన్)ను, (అల్లాహ్ దగ్గరి నుండి మానవులకు) తెచ్చే వారి (దైవదూతల) సాక్షిగా!²
4. నిశ్చయంగా, మీ ఆరాధ్య దైవం కేవలం ఆయన (అల్లాహ్) ఒక్కడే!³
5. ఆకాశాలు మరియు భూమి మరియు వాటి మధ్యనున్న వాటి ప్రభువు మరియు సూర్యోదయ (తూర్పు) స్థలాలకు ప్రభువు.⁴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالصَّافَّاتِ صَفًّا

فَالزَّجْرَاتِ زَجْرًا

فَالتَّالِيَاتِ ذِكْرًا

إِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا

بَيْنَهُمَا وَرَبُّ الْمَشْرِقِ

1. ఈ ఆయత్ ఈ విధంగా కూడా వివరించబడింది. 'తరుమగ్తో వారి సాక్షిగా!'
2. ఈ ఆయత్: 'ఖుర్ఆన్ వరించేవారి సాక్షిగా!' అని కూడా వివరించబడింది.
3. పై మూడు ఆయతులలో దైవదూత ('అ.స.)ల వివిధ కార్యాలు వివరించబడ్డాయి. ప్రతిది అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క సృష్టి మరియు ఆయనకు చెందినదే. కావున ఆయన తాను కోరిన దాని ప్రమాణం చేస్తాడు. కాని మానవులకు అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప ఇతరుల ప్రమాణం చేయటం నిషిద్ధం ('హరాం) ఎందుకంటే ప్రమాణం తీసుకునే దానిని సాక్షిగా తీసుకోవలసి ఉంటుంది. మానవునికి అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప మరొక ఉత్తమ సాక్షి లేడు. ఎందుకంటే కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)యే సర్వసాక్షి.
4. చూడండి, 55:17. అక్కడ రెండు తూర్పులు మరియు రెండు పడమరలు అని ఉంది. అంటే చలికాలం మరియు వేసవి కాలంలో సూర్యోదయం మరియు సూర్యాస్తమయం అయ్యే రెండు చివరలు. వాస్తవానికి సంవత్సరపు ప్రతిరోజున సూర్యుడు ఒక క్రొత్త చోటునుండి ఉదయిస్తాడు మరియు ఒక క్రొత్త చోటులో అస్తమిస్తాడు (ఫ'త్త్ అల్-ఖదీర్).

6. నిశ్చయంగా, మేము భూలోకానికి దగ్గరి ఆకాశాన్ని నక్షత్ర సముదాయాలతో అలంకరించాము;

①

7. మరియు ధిక్కారి అయిన ప్రతి షైతాన్ నుండి కాపాడటానికి;¹

⑦ وَحِفْظًا مِّنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَّارِدٍ

8. ఇక వారు (షైతాన్లు), ఉన్నత స్థానాలలో ఉన్న నాయకుల (దైవదూతల) మాటలు వినలేరు మరియు వారు ప్రతి దిక్కు నుండి తరమబడుతూ ఉంటారు.

لَا يَسْمَعُونَ إِلَىٰ آلَمِا الْأَعْلَىٰ

⑧ وَيُقَدِّفُونَ مِّنْ كُلِّ جَانِبٍ

9. ఎందుకంటే) వారు (షైతాన్లు) బహిష్కరించబడ్డారు. మరియు వారికి నిరంతరమైన శిక్ష ఉంది.

⑨ دُحُورًا ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ وَأَصِيبٌ

10. కాని, ఎవడై(ఏ షైతానైనా, దేనినైనా ఎగురవేసుకొని పోతున్నట్లైతే, మండే అగ్నిజ్వాల అతనిని వెంబడిస్తుంది.²

إِلَّا مَن خَطِيفَ الْخَطِيفَةَ فَأَتْبَعَهُ،

⑩ شِهَابٌ نَّاقِبٌ

11. అయితే వారిని అడగండి: “ఏమీ? వారు (మానవులు) దృఢమైన సృష్టా! లేక, మేము సృష్టించింది (ఈ సృష్టి దృఢమైనదా)?” నిశ్చయంగా, మేము వారిని జిగట మట్టితో (తీనిల్లాజిబ్తో) సృష్టించాము.

فَأَسْتَفْتِيهِمْ أَهْمُ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ

مَنْ خَلَقْنَا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِّنْ طِينٍ

⑪ لَازِبٍ

12. వాస్తవానికి, నీవైతే ఆశ్చర్యపడు తున్నావు, కాని వారు ఎగతాళి చేస్తున్నారు.

⑫ بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ

1. చూడండి, 15:17 నక్షత్రాల ఉనికికి మూడు కారణాలున్నాయి. 1) ఆకాశపు అలంకరణ. 2) షైతానులు ఆకాశాలలోకి పోయి దైవదూతల మాటలు వినటానికి ప్రయత్నిస్తే వాటిని తరుమటం. 3) రాత్రి చీకటిలో మానవులకు మార్గదర్శకత్వము చేయటం. ఈ మూడు తప్ప ఇతర ఉపయోగాలు పేర్కొనబడలేదు.

2. చూడండి, 15:18.

13. మరియు వారికి ఉపదేశ మిచ్చినపుడు, వారు దానిని స్వీకరించరు.

14. మరియు వారొక సంకేతాన్ని చూసినప్పుడు, దానిని ఎగతాళిచేస్తారు.

15. మరియు వారిలా అంటారు: “ఇది స్పష్టమైన మంత్రజాలం మాత్రమే!

16. “ఏమిటి? మేము మరణించి మట్టిగా, ఎముకలుగా (అస్తిపంజరంగా) మారిపోయిన తరువాత కూడా మరల సజీవులుగా లేవబడతామా?

17. “ఏమిటి? మరియు పూర్వీకులైన మా తాతముత్తాతలు కూడానా?”

18. వారితో ఇలా అను: “అవును! అప్పుడు మీరు అధమమైన వారు అవుతారు.”¹

19. నిశ్చయంగా, అది ఒక పెద్ద ధ్వని మాత్రమే (రెండవ బాకా), అప్పుడు వారు (లేచి) చూస్తూ ఉండిపోతారు.

20. మరియు వారు ఇలా అంటారు: “అయ్యో! మా దౌర్భాగ్యం! ఇదే ఆ తీర్పుదినం.”

21. (అప్పుడు వారితో ఇలా అనబడు తుంది): “మీరు అబద్ధమని తిరస్కరిస్తూ ఉండే న్యాయవిచారణ దినం ఇదే!”²
(1/4)

وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ ﴿١٣﴾

وَإِذَا رَأَوْا آيَاتِنَا يَسْتَسْخِرُونَ ﴿١٤﴾

وَقَالُوا إِن هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾

أَيُّهَا مَنْ أَمَّا نَا وَكُنَّا نُرَابًا وَعِظْمًا أَيُّهَا

لَمَبْعُوثُونَ ﴿١٦﴾

أَوْ آبَاءَؤُنَا الْأَوَّلُونَ ﴿١٧﴾

قُلْ نَعَمْ وَأَنْتُمْ دَخِرُونَ ﴿١٨﴾

فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ

يَنْظُرُونَ ﴿١٩﴾

وَقَالُوا لَوْ يَوَيْلَنَا هَذَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿٢٠﴾

هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ

تُكذِّبُونَ ﴿٢١﴾

1. చూడండి, 27:87 మరియు 40:60.

2. చూడండి, 77:13.

22. * (దైవదూతలతో ఇలా అనబడుతుంది): “ఆ దుర్మార్గులను సమావేశపరచండి! మరియు వారి సహచరులను మరియు వారు ఆరాధిస్తూ ఉన్న వారిని -

23. “అల్లాహ్ ను కాదని! తరువాత వారందరికీ ప్రజ్వలించే నరకాగ్ని మార్గాన్ని చూపండి;

24. “మరియు వారిని అక్కడ నిలబెట్టండి. వాస్తవానికి వారిని ప్రశ్నించవలసి ఉన్నది.

25. “మీ కేమైంది? మీరు పరస్పరం ఎందుకు సహాయం చేసుకోవటం లేదు?”

26. అలాకాదు! ఆ రోజు వారు తమను తాము అల్లాహ్ కు అప్పగించుకుంటారు.

27. మరియు వారు ఒకరి వైపునకు మరొకరు మరలి ఇలా ప్రశ్నించుకుంటారు.

28. కొందరు అంటారు: “మీరు మా వద్దకు (మమ్మల్ని మోసగించటానికి) మా కుడివైపు నుండి వచ్చేవారు!”¹

29. ఇతరులు ఇలా జవాబిస్తారు: “అలా కాదు, మీ అంతట మీరే విశ్వసించేవారు కాదు.

30. “మాకు మీపై ఎలాంటి అధికారం ఉండేది కాదు. అలాకాదు! మీరే తలబిరుసు తనం చూపేవారు.”²

أَحْشُرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ

وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿٢٢﴾

مِنْ دُونِ اللَّهِ فَأَهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ

الْحَكِيمِ ﴿٢٣﴾

وَقِفُّهُمْ أَيْتَهُمْ مَسْئُولُونَ ﴿٢٤﴾

مَا لَكُمْ لَا تَنصُرُونَ ﴿٢٥﴾

بَلْ هُمْ الْيَوْمَ مُسْتَسْأِلُونَ ﴿٢٦﴾

وَأَقْبَلْ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَسَاءَ لَوْلَا ﴿٢٧﴾

قَالُوا إِنَّا كُنَّم تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ

﴿٢٨﴾

قَالُوا بَل لَّمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٢٩﴾

وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ

بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طَٰغِينَ ﴿٣٠﴾

1. అంటే ధర్మం మరియు సత్యం పేరట వచ్చేవారు. అంటే వారు ఆచరించే ధర్మమే సత్యమైనదని!

2. ఇలాంటి ఆయత్లకు చూడండి, 14:21, 40:47-48, 34:31-32, 33:67-68, 7:38-39.

31. “కావున, ఇప్పుడు మన ప్రభువు వాక్కు మనపై పూర్తి అయ్యింది. నిశ్చయంగా మనమంతా (శిక్షను) రుచి చూడగలము.

32. “కావున మేము మిమ్మల్ని తప్పు దారిలో పడవేశాము, నిశ్చయంగా, మేము కూడా మార్గభ్రష్టులవై ఉంటిమి!”¹

33. అప్పుడు నిశ్చయంగా వారందరూ ఆ రోజు, శిక్షలో భాగస్వాములవుతారు.

34. నిశ్చయంగా, మేము అపరాధులతో ఇదే విధంగా ప్రవర్తిస్తాము.

35. వాస్తవానికి, వారితో: “అల్లాహ్ తప్పు మరొక ఆరాధ్య దైవం లేడు.” అని అన్నప్పుడు, వారు దురహంకారం చూపే వారు.

36. మరియు వారు ఇలా అనేవారు: “ఏమిటి? మేము ఒక పిచ్చికవి కొరకు మా ఆరాధ్య దైవాలను త్యజించాలా?”²

37. వాస్తవానికి, అతను (ముహమ్మద్) సత్యాన్ని తీసుకొనివచ్చాడు. మరియు అతను (తనకు పూర్వం వచ్చిన) ప్రవక్తలను సత్యవంతులని ధృవపరచాడు.

38. నిశ్చయంగా, మీరు బాధాకరమైన శిక్షను రుచిచూడ గలరు;

فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذَائِقُونَ ﴿٣١﴾

فَاعْوَيْنَاكُمْ إِنَّا كُنَّا عَلْوِينَ ﴿٣٢﴾

فَأَنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٣﴾

إِنَّا كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٤﴾

إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ

إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٣٥﴾

وَيَقُولُونَ إِنَّا لَنَارِكُوا إِلَهَ هَيْتَنَا

لِسَائِعِيٍّ مَجْنُونٍ ﴿٣٦﴾

بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَقَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٧﴾

إِنَّكُمْ لَذَائِقُوا الْعَذَابِ الْأَلِيمِ ﴿٣٨﴾

1. చివరకు వారి నాయకులు ఒప్పుకుంటారు, వారు స్వయంగా తప్పుదారిలో ఉండి, తమ అనుచరులను కూడా తప్పుదారి పట్టించారని! ఖైతాన్ మాటల కోసం చూడండి, 14:22.

2. వారు దైవప్రవక్త (స'అస్)ను పిచ్చికవి మరియు దివ్యఖుర్ఆన్ ను కవిత్యం అని హేళన చేసేవారు. చూడండి, 36:69.

39. మరియు మీకు, మీరు చేస్తూ ఉండిన కర్మలకు తగిన ఫలితం తప్ప, మరేమీ ఇవ్వబడదు;

40. ఎన్నుకోబడిన అల్లాహ్ దాసులకు తప్ప!¹

41. అలాంటి వారి కొరకు వారికి తెలిసి ఉన్న జీవనోపాధి ఉంది;²

42. అన్నిరకాల ఫలాలు; మరియు వారు ఆదరించబడతారు;

43. పరమసుఖాలు గల స్వర్గవనాలలో;

44. అసనాల మీద ఒకరికొకరు ఎదురెదురుగా కూర్చొని ఉంటారు;³

45. వారి మధ్య ప్రవహించే చెలమల నుండి, పానీయపు (మధు) పాత్రలు త్రిప్పబడుతుంటాయి;

46. అది తెల్లగా (మెరిసిపోతూ) త్రాగే వారికి ఎంతో రుచికరమైనదిగా ఉంటుంది;

47. దానివల్ల వారికి ఎలాంటి బాధా కలుగదు మరియు వారు తమ తెలివినీ పోగొట్టుకోరు.

48. మరియు వారి దగ్గర, శీలవతులైన తమ చూపులను నిగ్రహించుకునే, అందమైన కళ్ళుగల స్త్రీలు ఉంటారు.⁴

وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

٣٩

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ

٤٠

أُولَئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَعْلُومٌ

٤١

فَوَاكِهُ وَهُمْ مُكْرَمُونَ

٤٢

فِي جَنَّاتٍ النَّعِيمِ

٤٣

عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ

٤٤

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِّنْ مَّعِينٍ

٤٥

بِضَاءٍ لَّدَى الشَّرِبِينَ

٤٦

لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا

يُزْفُونَ

٤٧

وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ عِينٌ

٤٨

1. వారికి అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) ఎన్నుకొన్న దాసులకు పదిరెట్లు పుణ్యఫలితం లభిస్తుంది చూడండి, 6:160.

2. చూడండి, 2:25.

3. చూడండి, 15:47.

4. చూడండి, 38:52.

49. వారు దాచబడిన గ్రుడ్లవలే
(కోమలంగా) ఉంటారు.¹

50. అప్పుడు వారు ఒకరివైపుకొకరు
మరలి, పరస్పరం ఇలా ప్రశ్నించుకుంటారు.

51. వారిలో ఒకడు అంటాడు:
“వాస్తవానికి (భూలోకంలో) నాకొక
స్నేహితుడు (ఖరీనున్) ఉండేవాడు;

52. “అతడు నన్ను ఇలా అడిగేవాడు:
‘ఏమీ? నీవు కూడా (పునరుత్థానం)
నిజమేనని నమ్మేవారిలో ఒకడివా?’

53. “ ‘ఏమీ? మనం చనిపోయి
మట్టిగా ఎముకలుగా మారిపోయిన
తరువాత కూడా నిశ్చయంగా, మనకు
ప్రతిఫలమనేది ఉంటుందా?’ ”

54. అతడు ఇంకా ఇలా అంటాడు:
“ఏమీ? మీరు అతనిని చూడదలచు
కున్నారా?”

55. తరువాత అతడు తొంగిచూసి,
అతనిని (తన పూర్వ స్నేహితుణ్ణి) భగభగ
మండే నరకాగ్ని మధ్యలో చూస్తాడు.

56. అతనితో (ఆ స్నేహితునితో),
అతడు అంటాడు: “అల్లాహ్ సాక్షిగా! నీవు
నన్ను నాశనంచేసి ఉండేవాడివే!

57. “ఒకవేళ నా ప్రభువు
అనుగ్రహమే లేకున్నట్లయితే! నేనుకూడా
(నరకానికి) హాజరుచేయబడిన వారిలో
చేరిపోయే వాడిని.”

كَانَهُنَّ بَيْضٌ مَّكُونٌ ﴿٤٩﴾

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ

﴿٥٠﴾

قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ﴿٥١﴾

يَقُولُ أَأَيْتَكَ لِيَمِ الْمُصَدِّقِينَ ﴿٥٢﴾

أَيُّ ذَا مِنَّا وَكُنَّا تَرَابًا وَعِظْمًا أَيُّ نَا

لَمَدِينُونَ ﴿٥٣﴾

قَالَ هَلْ أُنْتُمْ مُّطَّلِعُونَ ﴿٥٤﴾

فَأَطَاعَ فِرْعَانَ فِي سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿٥٥﴾

قَالَ تَاللَّهِ إِنْ كِدَتْ لَتُرَبِّينِ ﴿٥٦﴾

وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ

الْمُحْضَرِّينَ ﴿٥٧﴾

1. చూడండి, 56:34 ఉష్ణాపక్తి (నిప్పుకోడి) తన గ్రుడ్లను భద్రంగా దాచినందుకు అవి
ఎంత సౌందర్యంగా ఉంటాయో స్వర్గపు ‘హూర్లు అలాగే ఉంటారు.

58. (తరువాత ఆ స్వర్గవాసి తన సహచరులతో అంటాడు): “ఏమీ? ఇక మనం మరల చనిపోము కదా?

59. “మన మొదటి (భూలోక) మరణం తప్ప! మనకు ఇక ఎలాంటి శిక్ష పడదు కదా?”

60. నిశ్చయంగా, ఇదే ఆ గొప్ప సాఫల్యం (విజయం).¹

61. ఇలాంటి (స్థానం) పొందటానికి పాటు పడేవారు పాటుపడాలి.

62. ఏమీ? ఇలాంటి ఆతిథ్యం మేలైనదా? లేక జముడు ఫలవు² ఆతిథ్యమా?

63. నిశ్చయంగా, మేము దానిని, దుర్మార్గుల కొరకు ఒక పరీక్షగా చేశాము.

64. నిశ్చయంగా, అది నరకపు అడుగు భాగంనుండి మొలిచే ఒక చెట్టు;

65. దాని మొగ్గలు షైతానుల తలలవలే ఉంటాయి.

66. నిశ్చయంగా, వారు దానినుంచే తింటారు మరియు దానితోనే తమ కడుపులు నింపుకుంటారు.

﴿٥٨﴾ أَمَّا نَحْنُ بِمَبْتَلِينَ

إِلَّا مَوْتَنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ

بِمُعَذِّبِينَ ﴿٥٩﴾

﴿٦٠﴾ إِنَّ هَذَا هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

﴿٦١﴾ لِمَن لِّهِ هَذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَمِلُونَ

﴿٦٢﴾ أَدَاكَ خَيْرٌ نُّزُلًا أَمْ سَجَرَةُ الزَّقُّومِ

﴿٦٣﴾

﴿٦٤﴾ إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ

﴿٦٥﴾ إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ

﴿٦٦﴾ الْجَحِيمِ

﴿٦٧﴾ طَلْعُهَا كَأَنَّهُ رُءُوسُ الشَّيَاطِينِ

﴿٦٨﴾ فَإِنَّهُمْ لَأَكَلُونَ مِنْهَا فَمَا لَوْ تَوَّنُوا مِنْهَا

﴿٦٩﴾ الْبَطُونَ

1. అంటే తీర్పు తరువాత స్వర్గవాసులు ఎల్లప్పుడు స్వర్గంలో మరియు నరకవాసులు శాశ్వతంగా నరకంలో ఉంటారు. అప్పుడు మరణాన్ని ఒక గొర్రె ఆకారంలో తెచ్చి స్వర్గనరకాల మధ్య జిబ్బా చేయడం జరుగుతుంది, ('హదీస్').

2. అజ్-జబ్బూము: జముడు చెట్టు ఫలం. ఇది అరబ్ తిహామహ్ ప్రాంతాలలో ఉన్నదేనని కొందరు వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. ఇది ఎంతో చేదైన దుర్వాసన గల ఫలం. ఇంకా చూడండి, 17:60, 44:43 మరియు 56:52.

67. తరువాత నిశ్చయంగా, దాని మీద వారికి త్రాగటానికి సలసల కాగే పానీయం మాత్రమే ఉంటుంది.¹

68. ఆ తరువాత నిశ్చయంగా, వారి మరలింపు కేవలం భగభగ మండే నరకాగ్ని వైపునకే అవుతుంది.

69. నిశ్చయంగా, అప్పుడు వారు తమ తండ్రితాతలు, మార్గభ్రష్టత్వంలో ఉండేవారని కనుగొంటారు!

70. మరియు తాము కూడా వారి అడుగుజాడలను అనుసరించటానికి త్వరపడుతూ ఉండేవారమని!

71. మరియు వాస్తవానికి వారి పూర్వీకులు కూడా చాలామంది మార్గభ్రష్టులుగానే ఉండే వారు.

72. మరియు వాస్తవానికి మేము వారి వద్దకు హెచ్చరిక చేయటానికి (సందేశ హరులను) పంపి ఉన్నాము.

73. ఇక చూడండి! హెచ్చరిక చేయబడిన వారి పర్యవసానం ఎలా ఉండిందో!

74. ఎన్నుకోబడిన అల్లాహ్ దాసులు తప్ప!

75. మరియు వాస్తవంగా, నూహ్² మమ్మల్ని వేడుకున్నాడు. ఎందుకంటే, మేము (ప్రార్థనలకు) ప్రత్యుత్తరమిచ్చే వారిలో సర్వోత్తములము.

ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوَابًا مِّنْ حَمِيمٍ

٦٧

ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَإِلَى الْجَحِيمِ

٦٨

إِنَّهُمْ أَفْوَاءٌ أَبَاءَهُمْ ضَالِّينَ

٦٩

فَهُمْ عَلَىٰ آثَرِهِمْ يُهْرَعُونَ

٧٠

وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ

الْأُولَٰئِينَ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُّنْذِرِينَ

٧٢

فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ

الْمُنْذِرِينَ

الْإِعْبَادِ لِلَّهِ الْمُتَّخِصِيصِ

٧٤

وَلَقَدْ نَادَيْنَا نُوْحًا فَلَنِعَمَ

الْمُجِيبُونَ

٧٥

1. చూడండి, 47:15.

2. నూహ్ (అ.స.) గాథ కోసం చూడండి, 11:25-48.

76. మరియు మేము అతనిని అతని కుటుంబంవారిని మహావిపత్తు (జల ప్రళయం) నుండి కాపాడాము.

77. మరియు అతని సంతతివారిని మాత్రమే మిగిలి ఉండేటట్లు చేశాము.²

78. మరియు తరువాత వచ్చేవారిలో అతనికీర్తిని (పేరు ప్రతిష్ఠలను) నిలిపాము.

79. సర్వ లోకాలలో నూహకు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)!

80. నిశ్చయంగా, మేము సజ్జనులకు ఈ విధంగా ప్రతిఫలం ఇస్తూ ఉంటాము.

81. నిశ్చయంగా, అతను మా విశ్వాసులైన దాసులలోని వాడు.

82. తరువాత మేము ఇతరులను ముంచివేశాము. (3/8)

83. * మరియు నిశ్చయంగా, అతనిని అనుసరించిన వారిలో ఇబ్రాహీమ్ ఒకడు.

84. అతను తన ప్రభువు సాన్నిధ్యానికి నిర్మల హృదయంతో వచ్చి:

85. అతను తన తండ్రి మరియు తనజాతి వారితో ఇలా అన్నాడు: “మీరు దేనిని ఆరాధిస్తున్నారు?

وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ

الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ ﴿٧٧﴾

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿٧٨﴾

سَلَامٌ عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ ﴿٧٩﴾

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٠﴾

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨١﴾

ثُمَّ أَعْرَفْنَا الْآخِرِينَ ﴿٨٢﴾

﴿٨٣﴾ وَإِن مِّن شَيْعَةٍ لَّا بَرَّهِيْمَ ﴿٨٣﴾

﴿٨٤﴾ إِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٤﴾

﴿٨٥﴾ إِذْ قَالَ لِأَيِّهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ ﴿٨٥﴾

﴿٨٥﴾

1. అహ్మద్: అంటే అతని కుటుంబంవారే కాక అతనితో బాటు విశ్వసించిన అతని అనుచరులు కూడాను.

2. నూహ్ ('అ.స.) భార్య మరియు అతని ఒక కుమారుడు విశ్వసించలేదు. కాబట్టి వారు, మునిగిపోయారు. అతని కుమారులలో 'హమ్, సామ్, యాఫస్'లు నావలో ఉన్నారు. 1) సామ్ నుండి 'అరబ్బులు, పర్షియన్లు, యూరోపియన్లు మరియు యూదులు, 2) 'హమ్ సంతతి నుండి సూడాన్, ఇండియా, 'హబషా, ఫిల్లీలు మరియు బర్బర్లు మరియు 3) యాఫస్ సంతతినుండి తుర్కీలు, ఖజర్, యఅ'జూజ్ మఅ'జూజ్ మొదలైన వారు పుట్టారని చెబుతారు. (ఫ'త్త్ అల్-ఖదీర్).

86. “ఏమీ? మీరు అల్లాహ్‌ను వదలి మిథ్య (బూటక) దైవాలను (ఆరాధించ) గోరుతున్నారా?”

87. “అయితే సర్వలోకాల ప్రభువును గురించి మీ అభిప్రాయమేమిటి?”

88. ఆ తరువాత, అతను నక్షత్రాల వైపుకు తన దృష్టిని సారించాడు;¹

89. అప్పుడు అతను ఇలా అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, నా ఆరోగ్యం బాగులేదు.”²

90. కావున వారు అతనిని వదలిపెట్టి వెళ్ళిపోయారు.

91. తరువాత అతను మెల్లగా వారి దేవతల (విగ్రహాల) దగ్గరికి వెళ్ళి ఇలా అన్నాడు: “మీరు తినటం లేదేమిటి?”

92. “మీ కేమైంది? మీరెందుకు మాట్లాడరు?”

93. తరువాత అతను వాటి వద్దకు వెళ్ళి తన కుడిచేతితో వాటిని పగులగొట్టాడు.³

94. అప్పుడు, వారు (ప్రజలు) అతని దగ్గరకు త్వరత్వరగా వచ్చారు.

95. అతను (ఇబ్రాహీమ్) వారితో అన్నాడు: “ఏమీ? మీరు చెక్కిన వాటినే మీరు ఆరాధిస్తారా?”

﴿٨٦﴾ أَيَفْكَاءَ إِلَهَةٍ دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ

﴿٨٧﴾ فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ

﴿٨٨﴾ فَظَنَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ

﴿٨٩﴾ فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ

﴿٩٠﴾ فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ

﴿٩١﴾ فَرَأَعِ الْإِلَٰهَ الْهَنِيمَ فَقَالَ أَلَا

تَأْكُلُونَ

﴿٩٢﴾ مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ

﴿٩٣﴾ فَرَأَعِ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا بِالْيَمِينِ

﴿٩٤﴾ فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَرْفُونَ

﴿٩٥﴾ قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ

1. చూడండి, 6:76-78.

2. చూడండి, 21:63.

3. వివరాలకు చూడండి, 21:58.

96. “వాస్తవానికి, మిమ్మల్ని మరియు మీరు (చెక్కి) చేసిన వాటిని సృష్టించింది అల్లాహ్ కదా!”¹

97. వారు (పరస్పరం ఇలా చెప్పుకున్నారు): “ఇతనికొరకు ఒక (అగ్ని) గుండం నిర్మించి, తరువాత అతనిని ఆ భగభగ మండే అగ్నిలో పడవేయండి!”

98. కావున, వారు అతనికి విరుద్ధంగా పన్నాగాలు పన్నారు, కాని మేము వారిని కించపరచాము.

99. మరియు అతను (ఇబ్రాహీమ్) అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, నేను నా ప్రభువు (తీసుకొని వెళ్ళే) వైపునకు వెళ్ళిపోతాను. ఆయనే నాకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.”²

100. (అతను ఇలా ప్రార్థించాడు): “ఓ నా ప్రభూ! నాకు సద్వర్తనుడైన (కుమారుణ్ణి) ప్రసాదించు!”

101. కావున మేము అతనికి సహన శీలుడైన కుమారుని శుభవార్తనిచ్చాము.³

102. ఆ బాలుడు అతనికి తోడుగా శ్రమ చేయగల వయస్సుకు చేరుకున్నపుడు, అతను (ఇబ్రాహీమ్) అన్నాడు: “ఓ నా కుమారా! వాస్తవానికి

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾

قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُيُوتًا فَأَلْقُوهُ فِي

الْجَحِيمِ ﴿٩٧﴾

فَارَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمْ

الْأَسْفَلِينَ ﴿٩٨﴾

وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي سَيِّدِينَ

﴿٩٩﴾

رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٠٠﴾

فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ ﴿١٠١﴾

فَمَا بَلَغَ مَعَهُ السَّعَىٰ قَالَ يَبْنَئِي

إِنِّي أَرَىٰ فِي الْمَنَامِ آتِيَّكَ

1. సర్వసృష్టికి మూలాధారి అల్లాహ్ (సు.తా.) మాత్రమే! అంటే మానవులు చేసే పనులకు కారకుడు కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.)యే! కావున ఆయనను ఆరాధించకుండా మీరు మీ చేతులతో తయారు చేసిన వాటిని ఎందుకు ఆరాధిస్తున్నారు.

2. ఇబ్రాహీమ్ (అ.స.) మొదట బాబుల్ అనే నగరంలో ఉండేవారు. అది ఇరాఖ్ లో ఉంది. ఆ తరువాత అతను షామ్ వైపునకు వెళ్ళిపోయారు.

3. అతను ఇబ్రాహీమ్ (అ.స.) మొదటి కుమారుడు ఇస్మాయిల్ (అ.స.).

నేను నిన్ను బలి (జీబోహ్) చేస్తున్నట్లుగా కలలో చూశాను, ఇక నీ సలహా ఏమిటో చెప్పు!” అతను (ఇస్మాయీల్) అన్నాడు: “ఓ నాన్నా! నీకు ఇవ్వబడిన ఆజ్ఞను నెరవేర్చు. అల్లాహ్ కోరితే నీవు నన్ను సహనశీలునిగా పొందగలవు!”

103. ఆ తరువాత వారిద్దరూ ఆయన (అల్లాహ్) ఆజ్ఞను నెరవేర్చటానికి సిద్ధపడ్డారు. మరియు అతను (ఇబ్రాహీమ్) అతనిని (ఇస్మాయీల్ను) నుదుటిపై బోల్గా పరుండబెట్టాడు.

104. మరియు మేము అతనిని పిలుస్తూ ఇలా అన్నాము: “ఓ ఇబ్రాహీమ్!

105. “వాస్తవంగా, నీవు కలను నిజం చేసి చూపించావు!” నిశ్చయంగా, మేము సజ్జనులకు ఇలాంటి ప్రతిఫలమిస్తాము.

106. నిశ్చయంగా ఇదొక స్పష్టమైన (కఠిన) పరీక్ష.

107. మరియు మేము అతనికి (ఇస్మాయీల్కు) బదులుగా ఒక గొప్ప బలిని పరిహారంగా ఇచ్చాము.¹

108. మరియు తరువాత వచ్చే తరాలలో అతని కీర్తిని నిలిపాము.

109. “ఇబ్రాహీమ్కు శాంతి కలుగుగాక (సలాం)!”

110. ఈ విధంగా మేము సజ్జనులకు ప్రతిఫలమిస్తాము.

فَانظُرْ مَاذَا تَرَى ۚ قَالَ يَأْتَبَت ۚ
أَفْعَلْ مَا تُؤْمَرُ ۖ سَتَجِدُنِي ۖ إِن شَاءَ
اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ ﴿١٠٣﴾

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ ﴿١٠٣﴾

وَتَدَيْتُهُ أَنْ يَتَّبِعِهِمْ ﴿١٠٤﴾

قَدْ صَدَقْتَ الرَّيَّاءَ ۖ إِنَّا كَذَبُكَ

بَجَزَى الْمُحْسِنِينَ ﴿١٠٥﴾

إِنَّ هَذَا لَهُو ۖ أَلْبَتَأُ الْمِيْنُ ﴿١٠٦﴾

وَفَدَيْتُهُ بِذَبِيحٍ عَظِيمٍ ﴿١٠٧﴾

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٠٨﴾

سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿١٠٩﴾

كَذَلِكَ بَجَزَى الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٠﴾

1. ఈ బలి ఒక గొర్రె. అది ఇస్మాయీల్ (అ.స.)కు బదులుగా పంపబడింది. అది బలి చేయబడింది. దీని జ్ఞాపకార్థమే ముస్లింలు ప్రతి సంవత్సరం జుల్ హజ్జ్ లో బలి (ఖుర్బానీ) ఇస్తారు. వివరాల కోసం చూడండి, 22:27-37 మరియు 2:196-203.

111. నిశ్చయంగా, అతను (ఇబ్రాహీమ్) విశ్వసించిన మా దాసులలోని వాడు!

112. మరియు మేము అతనికి ఇస్'హాఖ్ యొక్క శుభవార్తను ఇచ్చాము, అతను ఒక సద్వర్తనుడైన ప్రవక్త.¹

113. మరియు మేము అతనిని (ఇబ్రాహీమ్‌ను) మరియు ఇస్'హాఖ్‌ను అనుగ్రహించాము. మరియు వారి సంతతిలో కొందరు సజ్జనులు ఉండేవారు మరియు కొందరు తమకు తాము స్పష్టంగా అన్యాయం చేసుకున్నవారు కూడా ఉన్నారు.²

114. మరియు వాస్తవానికి, మేము మూసా మరియు హారూన్‌లను అనుగ్రహించాము.

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١١﴾

وَبَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِّنْ

الصَّالِحِينَ ﴿١١٢﴾

وَوَرَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَاقَ وَمِن

ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ

مُبِينٌ ﴿١١٣﴾

وَلَقَدْ مَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ

﴿١١٤﴾

1. ఒక కుమారుణ్ణి జీబోహ్ చేసిన గాథ తరువాత మరొక కుమారుని, ఇస్'హాఖ్ ('అ.స.) యొక్క శుభవార్త ఇవ్వబడుతోంది. దీనితో స్పష్టమయ్యేది ఏమిటంటే జీబోహ్ చేయబడిన కుమారుడు ఇస్సాయిల్ ('అ.స.) మాత్రమే. అప్పుడత('అ.స.)ను ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) యొక్క ఏకైక పుత్రుడు. (చూడండి, ఇబ్నె-కసీర్ మరియు ఫిత్నా అల్-ఖదీర్).

2. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞతో, ఇస్'హాఖ్ ('అ.స.) పుట్టకముందే, ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) తన రెండవ భార్య హజర్ మరియు ఆమె కుమారుడు ఇస్సాయిల్ ('అల్లైహిమ్ స.)లను మక్కాలో వదిలారు. ఇస్సాయిల్ ('అ.స.) అక్కడ జూర్హూమ్ అనే 'అరబ్బీ తెగ స్త్రీతో వివాహం చేసుకొని అక్కడే నివసిస్తూ 'అరబ్బులలో కలిసిపోయి 'అరబ్బీ అయిపోయారు. అతని వంశంలో నుండి కేవలం ము'హమ్మద్ ('స'అస) మాత్రమే ప్రవక్తగా ఎన్నుకోబడ్డారు.

ఇక ఇస్'హాఖ్ ('అ.స.) కుమారుడు య'అఖూబ్ ('అస). అతని మరొకపేరు ఇస్సాయిల్. అదే పేరుతో అతని కుటుంబం వారు బనీ-ఇస్సాయిల్ అనబడ్డారు. అతనికి 12 మంది కుమారులు ప్రతి కుమారుని సంతతి నుండి ఒక బనీ-ఇస్సాయిల్ తెగ ఏర్పడింది. యూసుఫ్ ('అ.స.) ఆ పన్నెండు కుమారులలో ఒకరు. బనీ-ఇస్సాయిల్ సంతతిలో నుండి చాలమంది ప్రవక్తలు వచ్చారు. మూసా మరియు 'ఈసా ('అల్లైహిమ్ స.)లు కూడా వారి సంతతిలోని వారే!

ఈ రెండు ప్రవక్తల సంతతిలో మంచివారు పుట్టారు. ముష్రీకులు కూడా పుట్టారు. కావున కేవలం తండ్రి తాతలు పుణ్యపురుషులు అయినంత మాత్రాన సంతానంలో అందరూ పుణ్యవంతులవటం తప్పనిసరి కాదు!

115. మరియు మేము వారిద్దరిని మరియు వారి జాతి వారిని మహా విపత్తునుండి విముక్తి కలిగించాము.

116. మరియు మేము వారికి సహాయం చేశాము, కాబట్టి వారు విజయం పొందిన వారయ్యారు.

117. మరియు వారిద్దరికి (మంచి చెడులను) స్పష్టపరిచే గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాము.¹

118. మరియు వారిద్దరికి ఋజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేశాము.

119. మరియు తరువాత తరాలవారిలో వారిద్దరిని గురించి మంచి కీర్తిని నిలిపాము.

120. “మూసా మరియు హరూన్ లకు శాంతి కలుగుగాక (సలాం!)”

121. నిశ్చయంగా, ఈ విధంగా మేము సజ్జనులకు ప్రతిఫలమిస్తాము.

122. నిశ్చయంగా, వారిద్దరూ, విశ్వాసులైన మా దాసులలోని వారు.

123. మరియు నిశ్చయంగా, ఇల్యాస్ కూడా మా సందేశహారులలో ఒకడు.²

وَجَعَلْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنْ

الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿١١٥﴾

وَنَصَرْتَهُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ

﴿١١٦﴾

وَأَنبَأْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ ﴿١١٧﴾

وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

﴿١١٨﴾

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْأَخْرَبِ ﴿١١٩﴾

سَلَّمَ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿١٢٠﴾

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي

الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢١﴾

إِنَّهُمْ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٢﴾

وَلِإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾

1. చూడండి, 5:44.

2. ఇల్యాస్ (Elijah) (అ.స.) హరూన్ (అ.స.) సంతతికి చెందిన వారు. అతని నివాసం బఅల్బెక్ నగరం. ఇల్యాస్ (ఏలియా) హిబ్రూ (యూదుల) ప్రవక్త. ఇతను ఫలస్తీన్ ఉత్తర భాగంలో అహాబ్ మరియు అహాజియా రాజుల కాలంలో ఉన్నారు, (దాదాపు క్రీ. శకానికి 9 సంవత్సరాలకు ముందు) ఇతని తరువాత అల్-యస్ అ (Elisha, అ.స.) ప్రవక్తగా వచ్చారు.

124. అతను తన జాతివారితో ఇలా అన్నప్పుడు: “ఏమీ? మీకు దైవభీతి లేదా?

125. “ఏమీ? మీరు బ'అల్ ¹ (అనే విగ్రహాన్ని) ఆరాధిస్తూ సర్వోత్తముడైన సృష్టికర్తను వదలిపెడుతున్నారా?

126. “అల్లాహ్‌యే మీ ప్రభువు! మరియు మీ పూర్వీకులైన మీ తాతముత్తాతల ప్రభువు కదా?”

127. కాని వారు అతనిని (ఇల్యాస్‌ను) అసత్యవాదుడని తిరస్కరించారు, కాబట్టి వారు తప్పకుండా (శిక్ష కొరకు) హాజరు చేయబడతారు.

128. ఎన్నుకోబడిన అల్లాహ్ దాసులు తప్ప!

129. తరువాత వచ్చే తరాలలో అతని కీర్తిని (పేరు ప్రతిఫలను) నిలిపాము.

130. “ ఇల్-యాసీన్ కు ² శాంతి కలుగు గాక (సలాం)!”

131. నిశ్చయంగా, సజ్జనులకు మేము ఈ విధంగా ప్రతిఫల మిస్తాము.

132. నిశ్చయంగా అతను విశ్వాసులైన మా దాసులలోని వాడు. ³

إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ ۖ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾

أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ

الْخَلْقِينَ ﴿١٢٥﴾

اللَّهِ رَبَّكُمْ وَرَبَّ آبَائِكُمُ

الْأَوَّلِينَ ﴿١٢٦﴾

فَكَذَّبُوهُ فَأَنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٢٧﴾

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمَخْلُصِينَ ﴿١٢٨﴾

وَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٢٩﴾

سَلَامٌ عَلَىٰ آلِ يَاسِينَ ﴿١٣٠﴾

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣١﴾

إِنَّهُ، مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾

1. ఇల్యాస్ (Elijah 'అ.స.) కాలపు ముష్రీకులు బ'అల్ అనే విగ్రహాన్ని పూజించేవారు.

2. ఇల్-యాసీన్ (Elias), ఇల్యాస్ (Elijah) 'అ.స. పేరు యొక్క మరొక విధమైన ఉచ్చరణ. ఏవిధంగానైతే తూర్-సీనా, యొక్క మరొక పేరు 'తూర్-సీనీన్ ఉండే!

3. ఖుర్ఆన్ లో ఇతర ప్రవక్తల ప్రస్తావన వచ్చినపుడు, వారిని: 'విశ్వాసులు' అని పేర్కొనబడింది. దీని ద్వారా తెలిసేది ఏమిటంటే, ప్రవక్తల అందరి ధర్మం ఏకదైవ సిద్ధాంతం - ఇస్లాం. వారు అందరూ విశ్వాసం అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.)కు విధేయులై ఉండాలనీ, అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప ఇతరులను ఆరాధించరాదని బోధించారు.

133. మరియు నిశ్చయంగా, లూత్ కూడా మేము పంపిన సందేశహరులలో ఒకడు.¹

134. ఎప్పుడైతే మేము అతనిని మరియు అతని కుటుంబం వారినందరిని రక్షించామో!

135. ముసలామె (అతని భార్య) తప్ప! ఆమె వెనుక ఉండిపోయే వారిలో చేరిపోయింది.²

136. ఆ తరువాత మిగతా వారినందరినీ నిర్మూలించాము.

137. మరియు వాస్తవానికి, మీరిప్పుడు వారి (శిథిల) ప్రాంతాల మీదుగా ఉదయపు వేళ్ళలో ప్రయాణిస్తూ ఉంటారు;³

138. మరియు రాత్రులలో కూడా! అయినా మీరు అర్థం చేసుకోలేరా?

139. మరియు నిశ్చయంగా, యూనుస్⁴ కూడా మేము పంపిన సందేశహరులలోని వాడు.

140. అతను నిండు పడవవైపుకు పరిగెత్తి నప్పుడు;⁵

وَإِنَّ لُوطًا لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٣﴾

إِذْ بَجَّيْنَاهُ وَآهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿١٣٤﴾

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَدِيرِ ﴿١٣٥﴾

ثُمَّ دَمَّرْنَا الْآخَرِينَ ﴿١٣٦﴾

وَإِنَّكُمْ لُنُورُونَ عَلَيْهِمْ مُمْسِكِينَ ﴿١٣٧﴾

وَبِاللَّيْلِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٣٨﴾

وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٩﴾

إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿١٤٠﴾

1. లూత్ ('అ.స.) గాథ కొరకు, చూడండి, 7:80-84 మరియు 11:69-83.

2. ఆమె - లూత్ ('అ.స.) భార్య - అవిశ్వాసులలో చేరిపోయి వెనుక ఉండిపోయింది. చూడండి, 7:83 మరియు 11:81.

3. చూడండి, 15:76. మక్కా-సిరియా మార్గంలో ఈ నగరాలు (నోడోమ్ మరియు గోమ(రాహ్)లు), ఇప్పటి మృతసముద్రం ప్రాంతంలో ఉండేవి.

4. యూనుస్ ('అ.స.) బైబిల్లో యోనా (Jonah)గా పేర్కొనబడ్డారు.

5. అబఖ్: అంటే, to escape, ఒక బానిస తన స్వామిని విడిచి పారిపోవటం. యూనుస్ ('అ.స.) తన స్వామి, అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుమతి లేనిదే తన ప్రజలను విడిచి పారిపోయారు.

141. అక్కడ చీటీలలో పాల్గొన్నాడు, కాని ఓడిపోయాడు.

142. ఆ పిదప అతనిని ఒక పెద్దచేప (మింగింది; మరియు (ఎందుకంటే) అతను నిందార్లుడు.¹

143. అప్పుడతను, (అల్లాహ్) పవిత్రతను కొనియాడే వారిలోని వాడు కాకపోయినట్లైతే!²

144. దాని (చేప) కడుపులో పునరుత్థాన దినం వరకు ఉండిపోయే వాడు. (1/2)

145. * ఆ పిదప మేము అతనిని అనారోగ్యస్థితిలో, ఒక దిగంబర మైదానంలో పడవేశాము.

146. మరియు అతనిపై ఒక ఆనప జాతి తీగను మొలిపించాము.³

فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ﴿١٤١﴾

فَالنَّعْمَةُ الْحَوْتُ وَهُوَ مَلِيمٌ ﴿١٤٢﴾

فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ ﴿١٤٣﴾

لَلَّيْتُ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٤٤﴾

فَبَدَّدْنَا بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ ﴿١٤٥﴾

وَأَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَقْطِينٍ ﴿١٤٦﴾

﴿١٤٦﴾

1. యూనుస్ ('అ.స.) ఇరాఖ్ ప్రాంతంలో నైనవా (ఇప్పటి మోసల్) నగరానికి ప్రవక్తగా పంపబడ్డారు. అక్కడి రాజు ఒక లక్ష బనీ ఇస్రాయిల్ సంతతి వారిని బందీలుగా చేసుకున్నాడు. వారి మార్గదర్శకత్వానికి అల్లాహ్ (సు.తా.), యూనుస్ ('అ.స.)ను పంపాడు. కాని వారు అతనిని విశ్వసించలేదు. అతను వారిని అల్లాహ్ (సు.తా.)శిక్ష రానున్నదనీ భయపెట్టారు. ఆ శిక్ష రాకముందే అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుమతి లేకుండానే అతను అక్కడి నుండి పారిపోయి నావ ఎక్కారు. నావ బరువుతో మునిగి పోతుండగా, అక్కడ చీటీలు వేశారు. దానిలో అతని పేరు రాగా అతను సముద్రంలోకి దూకారు. అతనిని ఒక పెద్ద చేప మింగింది. చేప కడుపులో అతను అల్లాహ్ (సు.తా.)ను వేడుకున్నారు. అప్పుడతను బయట వేయబడ్డారు. ఇంకా చూడండి, 68:48.

2. అతని (అ.స.) ప్రార్థన కోసం చూడండి, 21:87.

3. యఖ్శీనుస్: Gourd plant, ఆనపజాతి తీగ. అల్లాహ్ (సు.తా.) యూనుస్ ('అ.స.)ను ఏ చెట్టు చేమ లేని మైదానంలో పడవేసిన తరువాత అతని సహాయానికి ఒక ఆనప తీగను పుట్టించాడు. అదే విధంగా అల్లాహ్ (సు.తా.) కోరితే ఒక అవిశ్వాసిని విశ్వాసిగా మార్చవచ్చు! ఎప్పుడైతే అతడు హృదయపూర్వకంగా వేడుకుంటాడో!

147. మరియు అతనిని ఒక లక్ష లేదా అంతకంటే ఎక్కువ మంది (ప్రజల) వద్దకు పంపాము.

148. వారు విశ్వసించారు, కావున మేము ఒక నిర్ణీత కాలంవరకు వారిని సుఖసంతోషాలు అనుభవించనిచ్చాము.¹

149. అయితే వారిని ఇలా అడుగు: “ఏమీ? నీ ప్రభువుకైతే కుమార్తెలు మరియు వారికొరకు కుమారులా?”²

150. “లేక మేము దేవదూతలను స్త్రీలుగా పుట్టించామా? మరియు వారు దానికి సాక్షులా?”³

151. అలాకాదు! నిశ్చయంగా, వారు (ఖురైషులు) తమ బూటకపు నమ్మకాల ఆధారంగా అంటున్నారు:

152. “అల్లాహ్ కు సంతానముంది!” అని. మరియు వారు నిశ్చయంగా, అబద్ధాలాడుతున్నారు!

153. ఆయన (అల్లాహ్) కుమార్తెలను - కుమారులకు బదులుగా - ఎన్నుకున్నాడా?⁴

154. మీ కేమయింది? మీరెలాంటి నిర్ణయాలు చేస్తున్నారు?

وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ

زَيْدُونَ ﴿١٤٧﴾

فَعَامَنُوا فَتَعَنَّاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿١٤٨﴾

فَأَسْتَفْتِيهِمَ أَلِربِّكَ الْبَنَاتُ

وَأَلَهُمُ الْبَنُونَ ﴿١٤٩﴾

أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنثًا

وَهُمْ شَاهِدُونَ ﴿١٥٠﴾

أَلَا إِنَّهُمْ مِّنْ أَفْئِكِهِمْ لَيَقُولُونَ

﴿١٥١﴾

وَلَدَ اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٥٢﴾

أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ

﴿١٥٣﴾

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿١٥٤﴾

1. వారు విశ్వసించిన వివరాల కోసం చూడండి, 10:98.

2. చూడండి 16:57-59.

3. వారు దైవదూతలలో స్త్రీలలో ఉండే లక్షణాలు ఏవైనా చూశారా? లేక మేము దైవదూతలను పుట్టించినప్పుడు వీరు అక్కడ ఉన్నారా? వారిని స్త్రీలుగా పరిగణించటానికి?

4. చూడండి, 6:100, 17:40, 53:19-22.

155. ఏమీ? మీరు గ్రహించలేరా?

أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٥﴾

156. లేక! మీవద్ద ఏదైనా స్పష్టమైన ప్రమాణం ఉందా?

أَمْ لَكُمْ سُلْطَنٌ مُّبِينٌ ﴿١٥٦﴾

157. మీరు సత్యవంతులే అయితే మీ గ్రంథాన్ని తీసుకురండి!

فَأْتُوا بِكِتَابِكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٥٧﴾

158. మరియు వారు, ఆయన (అల్లాహ్) మరియు జిన్నాతుల మధ్య బంధుత్వం కల్పించారు.¹ కాని వాస్తవానికి జిన్నాతులకు తెలుసు, తాము ఆయన (అల్లాహ్) ముందు (లెక్కకొరకు) హాజరుచేయబడతామని!

وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نَسَبًا ﴿١٥٨﴾

وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْجِنَّةُ إِنَّهُمْ

لَمُحْضَرُونَ ﴿١٥٨﴾

159. వారు కల్పించే విషయాలకు అల్లాహ్ సర్వ లోపాలకు అతీతుడు (పరమపవిత్రుడు)!²

سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿١٥٩﴾

160. ఎన్నుకోబడిన అల్లాహ్ దాసులు తప్ప!

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٠﴾

161. ఇక నిశ్చయంగా, మీరు మరియు మీ ఆరాధ్య దైవాలు (కలిసి);

فَأَنذَرْتُكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ ﴿١٦١﴾

162. ఎవ్వడినీ కూడా, దుష్టకార్యాలు చేయటానికి పురికొలుపలేరు;

مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ بِفَعْلِينَ ﴿١٦٢﴾

163. భగభగ మండే నరకాగ్నిలో కాలి పోసున్నవాడిని తప్ప!

إِلَّا مَنْ هُوَ صَالٍ الْجَحِيمِ ﴿١٦٣﴾

164. (దైవదూతలు ఇలా అంటారు): “మరియు మాలో ఒక్కడు కూడా తన స్థానం నియమింపబడకుండా లేడు.

وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ، مَقَامٌ مَّعْلُومٌ ﴿١٦٤﴾

1. ముష్రీకుల కల్పన ఏమిటంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) జిన్నాతులతో వివాహసంబంధం ఏర్పరచుకున్నాడు, దానితో ఆడపిల్లలు పుట్టారు, వారే దైవదూతలు అని, ఇది అసత్యం.

జిన్నున్: అంటే మానవ ఇంద్రియాలకు అగోచర ప్రాణి.

2. చూడండి, 2:32, 6:100.

165. మరియు నిశ్చయంగా, మేము కూడా (ఆయనను ప్రార్థించటానికి) వరుసలుదీరి నిల్చుంటాము.

وَإِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُّونَ ﴿١٦٥﴾

166. మరియు నిశ్చయంగా, మేము కూడా ఆయన పవిత్రతను కొనియాడే వారమే!¹

وَإِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ ﴿١٦٦﴾

167. మరియు (సత్యతిరస్కారులు) ఇలా అంటూ ఉండేవారు:

وَإِنْ كَانُوا لَيَقُولُونَ ﴿١٦٧﴾

168. “ఒకవేళ మా పూర్వీకుల నుండి మాకు ఇలాంటి బోధన లభించిఉంటే!

لَوْ أَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِّنَ الْأُولِينَ ﴿١٦٨﴾

169. “మేము కూడా, అల్లాహ్ యొక్క ఎన్నుకున్న భక్తులమై ఉండే వారము!”

لَكِنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ ﴿١٦٩﴾

170. కాని, వారిప్పుడు దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) తిరస్కరిస్తున్నారు. ఇక త్వరలోనే వారు తెలుసుకుంటారు!

فَكْفُرُوا بِهِ ۖ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿١٧٠﴾

171. మరియు వాస్తవానికి మా దాసులైన, మేము పంపిన సందేశహారుల విషయంలో మా నిర్ణయం జరిగింది;

وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَاتُنَا لِإِبَادِنَا ﴿١٧١﴾

172. నిశ్చయంగా, వారు సహాయం (విజయం) పొందుతారని!

إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ ﴿١٧٢﴾

173. మరియు నిశ్చయంగా, మా సైనికులే తప్పక విజయం పొందుతారని!²

وَإِنَّ جُنَدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿١٧٣﴾

174. కావున నీవు వారిని (సత్య తిరస్కారులను) కొంతకాలం వదలిపెట్టు.

فَقَوْلٌ عَلَيْهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧٤﴾

1. అంటే దైవదూతలు కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) సృష్టించిన ఆయన దాసులు. ఎల్లప్పుడు వారు కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.)ను స్తుతిస్తూ ఉంటారు. ఆయన అజ్ఞాపాలన చేస్తూ ఉంటారు. ముఘ్రికులు భావించినట్లు వారు అల్లాహ్ (సు.తా.) కూతుళ్ళు కారు.

2. చూడండి, 37:179, 58:21.

175. మరియు వారిని చూస్తూ ఉండు. ఇక త్వరలోనే వారు కూడా (తమ పర్యవసానాన్ని) చూడగలరు!

176. ఏమీ? వారు మా శిక్ష కొరకు తొందరపెడుతున్నారా?

177. కాని, అది వారి ఇంటి ప్రాంగణంలో దిగినప్పుడు, హెచ్చరించబడినవారికి అది దుర్భరమైన ఉదయం కాగలదు!

178. కావున నీవు ప్రస్తుతానికి వారిని వదలిపెట్టు,

179. మరియు చూస్తూఉండు. ఇక త్వరలోనే వారు కూడా (తమ పర్యవసానాన్ని) చూడగలరు!

180. నీ ప్రభువు సర్వలోపాలకు అతీతుడు; సర్వశక్తిమంతుడైన ప్రభువు, వారి కల్పనలకు అతీతుడు.

181. మరియు సందేశహరులందరికి శాంతి కలుగు గాక (సలాం)!

182. మరియు సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడైన అల్లాహ్ యే సమస్తలోకాలకు ప్రభువు!

وَأَبْصِرْهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿١٧٥﴾

أَفِعْدَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٧٦﴾

فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنْذَرِينَ ﴿١٧٧﴾

وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧٨﴾

وَأَبْصِرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿١٧٩﴾

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعَزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٨٠﴾

وَسَلِّمْ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ﴿١٨١﴾

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٢﴾